

Afb. 1 - Ronald Reagan en Margaret Thatcher ontmoeten elkaar in het Oval Office, 1988. Bron: Wikimedia Commons, <https://bit.ly/3GsUHV4>.

Margaret Thatcher en Ronald Reagan, de Bonnie en Clyde van de jaren tachtig

Lenny de Laat

Lenny de Laat gives his blunt opinion about Margaret Thatcher and Ronald Reagan, two world leaders from the 1980s. He discusses their questionable policies and draws a parallel between the pair and Bonnie and Clyde.

Margaret Thatcher en Ronald Reagan waren de belangrijkste politieke leiders in de jaren tachtig van de vorige eeuw. Tezamen bestreden zij het socialisme, economische crises en, niet te vergeten, hun eigen bevolking. Thatcher en Reagan waren net zo'n dynamisch duo als Bonnie en Clyde. Ze beloofden alleen in plaats van banken de lagere inkomens. Doden staan bij beide duo's op de kerfstok, dus een vergelijking kon wat mij betreft niet uitblijven.

Margaret Thatcher is misschien wel een van de meest controversiële Britse premiers aller tijden. Haar ijzeren wil en liberale ideeën verdeelden de Britse

samenleving meer dan ooit tevoren. Voor haar komst als *prime minister* van het Verenigd Koninkrijk was de Labourpartij de grootste geweest, maar in die periode was de economie afgedaald in een ongekend diep dal. De *Iron Lady* van de Conservatieve Partij voerde hervormingen door die leidden tot een gigantische toename van het aantal werklozen. Haar afkeer van het socialisme gecombineerd met haar liberale hervormingen zorgden ervoor dat Thatcher onder de voornamelijk sociaaldemocratische supporters van de Labourpartij zeer gehaat was.

Maar zowel het thatcherisme als de Reaganomics was een dolkstoot voor de arbeiders

Ronald Reagan, de omhooggevallen veertigste president van de Verenigde Staten, was net als Thatcher geen onomstreden politicus. De voormalig acteur werd na zijn tijd als gouverneur van de staat Californië capabel genoeg geacht om president te worden van het machtigste land ter wereld. De Republikeinse Reagan staat net als Thatcher bekend om zijn economische maatregelen. Zo verlaagde hij de belastingen om de koopkracht van de Amerikaan te stimuleren. Dit dramatische besluit zorgde ervoor dat de grote kloof tussen arm en rijk alleen maar groter werd, maar hier had Reagan maling aan.

Beide wereldleiders waren met hun liberale economische hervormingen verademingen voor de conservatieve midden- en bovenklassen in hun landen, die in de jaren daarvoor 'leden' onder ietwat linkser ingestelde regimes (in de VS de Democratische Partij onder Jimmy Carter en in het Verenigd Koninkrijk de Labourpartij onder James Callaghan). Maar zowel het thatcherisme als de *Reaganomics* was een dolkstoot voor de arbeiders.

De kloof die zij gecreëerd hebben, beïnvloedt nog steeds delen van de Britse en Amerikaanse samenlevingen

In het Verenigd Koninkrijk werden vakbonden opzij geschoven, waardoor de onderhandelingspositie van de arbeider verslechterde en zijn stem werd afgepakt. Bedrijven werden geprivatiseerd en men werd steeds individualistischer. Een goed voorbeeld van de tegenstand die Thatcher opwekte onder de arbeidersbevolking is de Britse mijnwerkersstakingen van 1984/1985. Thatcher besloot een aantal verliesgevende mijnen te sluiten, zonder

ook maar één moment te denken aan de vele banen die deze mijnen verzorgden. Gigantische protesten werden neergeslagen door keiharde optredens van de Britse politie. Een uitbarsting van deze protesten was de *Battle of Orgreave*. Gewelddadige politieagenten raakten slaags met protesterende mijnwerkers. Hierdoor besloten woeste maar met name ook wanhopige mijnwerkers een politiestation te belegeren, waarna de politie onverbiddelijk ingreep.

In Reagans regeerperiode waren er geen grote protesten tegen zijn beleid, maar men was niet altijd even tevreden. Neem als voorbeeld zijn intensivering van de *war on drugs*, een door de Amerikaanse regering uitgeroepen 'oorlog tegen de opkomst van drugs'. Gedurende Reagans regeerperiode werd een wet doorgevoerd die vaste minimum gevangenisstraffen eiste per strafbaar feit. Het zeer kwalijke hieraan was echter dat veel zwaardere straffen werden geëist tegen bijvoorbeeld bezit van cannabis of *crack*, typisch drugs die veelal gebruikt werden door Afro-Amerikanen. Het bezit van *crystal meth*, een typisch 'witte' drug, werd daarentegen relatief minder zwaar bestraft. Het verborgen racisme van dit beleid is zeker te danken aan een rijke witte man zonder het vermogen zich ook maar één moment te kunnen verplaatsen in iemand anders zijn schoenen, met name niet in die van een Afro-Amerikaan.¹

Tussen Thatcher en Reagan ontstond een speciale relatie, die zowel voortvloeide uit een gedeelde liberale economische visie als een gezamenlijke strijd tegen de invloed van de Sovjet-

¹ Elizabeth Hinton, *From the War on Poverty to the War on Crime: The Making of Mass Incarceration in America* (Harvard 2017) 307–332.

² Sally-Ann Treharn, *Reagan and Thatcher's Special Relationship: Latin America and Anglo-American Relations* (Edinburgh 2015) 1-4.

Unie.² Thatcher en Reagan waren fervente antisocialisten en zagen in de toegankelijke Michail Gorbatsjov hun kans om het oostblok te doen vallen. Door hun samenspanning werd toenadering gezocht tot het Oostblok. Middels een intensivering van contacten tussen het drietal landen werd ruimte gecreëerd voor een revolutie die een einde bracht aan de keiharde divisie tussen Oost en West. Deze verbeterde verhouding is een van de weinige dingen waar het dramatische duo met recht trots op mag zijn.

Nu vraagt u zich misschien af waarom ik Thatcher en Reagan vergelijk met gevaarlijke criminelen zoals Bonnie en Clyde, maar daar heb ik zo mijn redenen voor. Thatcher en Reagan waren allebei voorstander van een liberaal economisch beleid. Dit is an sich niet slecht, als je het maar goed uitvoert. Hier zijn beide staatshoofden absoluut niet in geslaagd. Het stelselmatig hard aanpakken van lagere klassen in de maatschappij beschouw ik zeker als een misdaad: Thatcher die door het sluiten van mijnen lage inkomens nog verder liet kelderen, en Reagan die met zijn war on drugs de zwarte, lage inkomens van de VS liet creperen door ze tientallen jaren weg te stoppen achter tralies. De misdaden die beide leiders begaan hebben gedurende hun ambt hebben gigantische gevolgen gehad voor de generaties die volgden: Britse kinderen zagen door geldgebrek de misdaad als laatste redmiddel en Afro-Amerikaanse kinderen groeiden op zonder vaders. De kloof die zij gecreëerd hebben, beïnvloedt nog steeds delen van de Britse en Amerikaanse samenlevingen.

Lenny de Laat is a first-year history student who's very interested in ideological and literary history. Born in a working-class family, he has been raised with values that influence his opinion on certain ideologies.